

Kobber i bygg

(Foto: Nils Petter Dale)

Hva er kobber?

Kobber er et metall som finnes naturlig i grunnen. Kobber utvinnes i kobbergruver i blant annet Chile, USA og Zambia. Kobber er en begrenset ressurs, men egner seg godt for gjenvinning. I dag resirkuleres ca 80 prosent av kobberet som brukes på verdensbasis.

Hvor brukes kobber?

Kobber brukes i mange forskjellige produkter og opptrer i forskjellige former:

- Metallisk kobber (Cu_2) er den faste metallutgaven av kobberet
- Kobberforbindelser kan være bundet til klor, karbon m.m.

Nedenfor kan du se noen områder der kobber brukes

Metallisk kobber	Kobberforbindelser
Byggmaterialer. Kobberplater, bronse, messing m.m	Bunnstoff til båter
Vannrør	Impregneringsmiddel
Mynter	Sopp- og insektmidler

Kobber i et miljøperspektiv

Kobber er et sporstoff for mennesker og pattedyr. Det betyr at vi trenger å få i oss en viss mengde kobber for å ha god helse. Planter har ikke det samme behovet for kobber og tar opp stoffet i mindre grad.

Enkelte kobberforbindelser er skadelige, særlig for vannlevende organismer. Flere av disse kobberforbindelser står på myndighetenes liste over stoffer som skal utfases innen 2010. Metallisk kobber omfattes ikke av dette.

Kobberplater som brukes som byggemateriale er laget av metallisk kobber. Dette er et relativt stabilt materiale, men når det regner vil noe kobber løses opp og følge med regnvannet. Hvor mye kobber som løses opp, påvirkes av salt i nedbøren og om det utsettes for sur nedbør. Kobberet er da i ioneform (Cu^{2+}) og vil raskt binde seg til stoffer i jorda. Det vil derfor ikke transporteres over store avstander. Kobber i denne formen er ikke spesielt giftig, men i store mengder kan det påvirke vannlevende organismer.